

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

01 липня 2020 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! Вітаю вас на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. У нас сьогодні в порядку денному... Отже, сьогоднішній порядок денний складається з 10 пунктів.

Пункт перший: проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” (щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та Луганської областей, а також інших категорій осіб).

Пункт другий: проект Закону про внесення змін до Закону України “Про науковий парк “Київська політехніка” (щодо забезпечення інноваційного розвитку шляхом залучення інвестицій в створення інфраструктурних об’єктів наукового парку).

Третій: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, здійснення та захисту майнових прав інтелектуальної власності.

Четвертий: проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо плати за здійснення процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти).

Пункт п’ятий: проект Закону про внесення зміни до статті 7 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” щодо щомісячної адресної допомоги.

Шостий: проект Закону про внесення змін до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Сьомий: проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Восьмий: проект Закону про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо уточнення норми про обмеження строків перебування на посадах керівника закладу вищої освіти та керівника структурного підрозділу.

Дев’ятий: про план роботи Міністерства освіти і науки України на II півріччя 2020 року.

I десятий: “Різне”.

Шановні колеги, чи є доповнення, зауваження і пропозиції до порядку денного? Якщо ні, прошу підтримати і проголосувати.

Дякую. Одноголосно. Пані Наталія?

ППА Н.Р. Так. Підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одноголосно. І пані Наталія з нами. Дякую.

Тоді давайте перейдемо до розгляду порядку денного. Пункт перший: проект Закону України про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” (щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та Луганської областей, а також інших категорій осіб) (реєстраційний номер 3734), внесений Президентом України, доопрацьований.

Шановні колеги, ми всі дуже добре ознайомлені з цим законом. Ми його розглядали, цей проект, на минулому комітеті і прийняли рішення винести його в зал і прийняти за основу і в цілому. Як я вам і обіцяв і давав слово, то ми змінили одну норму. Президент його перевніс, і звідти було прибрано пункт, який стосується дітей. Все інше залишається... Дітей загиблих військових, медиків і все таке інше. Да, всіх. Да, прибрали ті категорії осіб, яким дозволяється ще додаткові виключення з загального переліку, з загального вступу.

Цей проект узгоджений з Президентом. Президент його перевніс. На мою думку, це правильне рішення, щоб ми комітетом не втручалися в президентські законопроекти. Це буде правильне рішення. І через те, що ми скоротили, вчора буквально на голосуванні скоротили строки підготовки альтернативних законопроектів, одразу після розгляду парламентом проекту Закону про гральний бізнес ми можемо його винести в зал і проголосувати.

Колеги, чи є у когось запитання, доповнення? Пане Роман.

ГРИЩУК Р.П. Я думаю, що ми якраз на минулому комітеті досить змістовно обговорили всю проблематику того закону. У пані Наталії, якщо я не помиляюсь, вона єдина утрималась, тому що у неї до цієї норми якраз і були питання. Я думаю...

ППА Н.Р. Так, я підтримую вже.

ГРИЩУК Р.П. Дякую. Тому я думаю, що можна підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я вчора в залі, коли ставилося це питання, показував головуючому, що це треба робити без другого читання. Законопроект порушує Конституцію, якщо формально дивитись, чисто на речі, формально. Бо це нерівні умови для громадян України. Друзі, нерівні умови для яких громадян України? Для яких? Тому ми повинні свідомі бути, да, що це порушення, але ми боремося за душі чи за територію? Ворог бореться за територію, йому «до лампочки» душі. А ми боремося за душі. Поки тут не буде краще душам, нам буде важко повернути територію. Тому ми свідомі того, що діти, які хочуть навчатися в Україні, перебуваючи на окупованих територіях, не знаючи української мови - бо 6 років їм українську викладали, українську історію викладали? - а вони хочуть бути в Україні. Треба дати цей шанс, навіть свідомо йдучи на порушення Конституції. Не може бути другого читання. Якщо тільки друге читання – це піде «ляпанина» в залі.

Я наполягаю, щоб ми це питання поставили... П'ятниця – це унікальний день, коли можна перервати розгляд законопроекту, який ми сьогодні розглядаємо, і невідомо, ще скільки будемо розглядати. Бо п'ятниця уже переривається запитаннями до уряду і так далі, іншими процедурами. Можна було б поставити питання перед Головою Верховної Ради: винести на розгляд в п'ятницю надзвичайно резонансні речі, які потім будуть пізно вже внесені, пізно розглянуті, і поїзд піде вже, в тому числі і це питання. Проголосувати в першому і в другому читанні, і щоб він пішов у роботу, і щоб ми дали сигнал і усьому світу, і тим патріотам, які живуть на території окупованого Криму і Донецька. Крим – це Україна. Донбас – це Україна. І ми за душі воюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іване Григоровичу. Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН С.В. Я повністю згодний з Іваном Григоровичем, оскільки тут часу у нас немає. Хтось може сказати, ну, поки що ЗНО, поки вступної немає. Діти, які там знаходяться, зараз дивляться на те рішення, яке ми будемо приймати, і роблять свої рішення. Тобто вступають або до українських вишів, якщо ми їм надамо таку можливість нормально вступити, або до вишів країни-окупанта, країни-агресора. І всі ми знаємо, в кого там діти вступали або хто пам'ятає, як вступ, тут кожен день щось визначає. Бо зараз буде якась пропозиція звідти, звідки ми не хотіли б, від якої вони не зможуть відмовитись, а ми ніякої альтернативи не надаємо.

Тому я повністю згоден з Іваном Григоровичем: чим швидше ми розглянемо цей законопроект, тим краще. І в цьому сенсі, якщо буде прийняте залогом позитивне рішення, я би звернувся до Сергія Миколайовича, оскільки вже бачу в соціальних мережах, скажімо так, нерозуміння багатьма. Я не розумію, чому вони не розуміють важливість цього законопроекту і шукають зраду там, де її не треба шукати, а навпаки допомагати комунікувати. Від міністерства дуже важлива адекватна комунікація щодо того, що буде відбуватися із вступом дітей з тимчасово окупованих територій у разі прийняття цього закону. Нормальна, чесна комунікація, щоб всі... Тут в комітеті в нас, здається, всі політичні сили згодні. Давайте зробимо так, щоб суспільство розуміло, що відбувається, а не розганялася зрада. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергій Миколайович.

ШКАРЛЕТ С.М. Шановні колеги, Міністерство освіти і науки повністю підтримує цей законопроект. Просить вас, дійсно, наполегливо працювати над тим, щоб він був прийнятий в залі. І враховуючи те, що сьогодні деякі КПП з боку Луганської, Донецької області закриваються для того, щоб діти взагалі не попали (лише 613 людей прийшло), це дуже важливо, щоб ми дали їм законодавчий шанс, щоб ви дали законодавчий шанс. Міністерство підтримає, комунікацію ми забезпечимо. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Ще в продовження тієї тези, що сказав Іван Григорович, нібито з приводу того, що цей законопроект нібито порушує Конституцію України. Я хочу наголосити, колеги, що я вважаю, що з цього боку категорично не можна дивитися на цей законопроект, оскільки у нас завжди... у нас є поняття юридичної рівності, тобто у нас всі громадяни мають рівний обсяг прав і обов'язків перед законом. Але у нас завжди і в соціальній політиці є категорії людей, які мають статус соціально незахищених категорій осіб, які потребують додаткового соціального захисту. Те саме відбувається у сфері освіти. У нас теж є певні категорії дітей, які потребують особливого захисту у сфері здійснення освітніх прав. І тому в аспекті даного закону я пропоную взагалі не говорити про те, що тут є, як ви сказали, порушення Конституції. Мова йде про те, що ми надаємо додатковий захист дітям, який їм на сьогодні конче потрібен.

І ще раз хочу звернутися до Сергія Миколайовича, можливо, до нього ще не донесли інформацію, що ми приймали рішення, коли на минулому комітеті обговорювали цей законопроект, звернутися до Кабінету Міністрів і до вас особисто як виконувача обов'язків міністра освіти, підняти питання про збільшення обсягу державного замовлення в цьому році на цю кількість місць для того, щоб дійсно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На розмір квоти.

ГРИШИНА Ю.М. Так, на цей розмір квоти, щоб оцю таку єдину можливість, можливо, якимось чином відчувати якусь... все-таки утиск дітей українських, які поступають з нашої території, доцільно було б збільшити обсяг, і тоді б взагалі ми зняли всі питання. Дякую

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна. Справді, ми про це говорили. І це питання, яке не можна врегулювати в законі, але це питання можна врегулювати окремим зверненням комітету. Причому це стосується не тільки Міністерства освіти і науки, це ще й стосується міністра економіки в першу чергу.

ШКАРЛЕТ С.М. Сергій Віталійович, я сьогодні розмовляв з Петрашко, сьогодні розмовляв з міністром фінансів стосовно можливості, і з профільним

заступником, з Юлією Свириденко, я вже розмовляв. І зробив прохання, перші засили вже є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І як вони зреагували?

ШКАРЛЕТ С.М. В принципі, нормально зреагували. Єдине що, на сьогодні невідомо, чи це треба буде відкликати, чи встигнемо ми, чи з голосу поправку робити. Це оперативно опрацюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В закон?

ШКАРЛЕТ С.М. В Постанову Кабміну про розміри державного замовлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я вас трішки ще заспокою двома моментами. Перший, який я не сказав. Другий момент, чим він відрізняється перенесений проект закону від першої версії, це те, що в останньому абзаці в “Перехідних положеннях” не 3 місяці дається Кабінету Міністрів, а скоротили до 2 тижнів. Тому що зараз діти через закриті КПВВ не змогли потрапити на ЗНО з окупованих територій, і це питання треба врегулювати негайно. Тому що в них буде час, якщо я не помиляюсь, до 20 серпня, щоб вони могли за цією ...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вони можуть через ці центри за квотами, здається, до 20 серпня, але я можу щось забути.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. До 20-22 серпня. Але нам все одно це треба не просто, щоб ми прийняли за основу і в цілому – це абсолютно правильно, - а щоб Президент швидко підписав будемо просити.

І ще я вас трішки заспокою, що якраз однією з норм, які ми вставили і прибрати “уповноважені заклади вищої освіти” як термін, і розширили це на всі університети, цим якраз ми виправили порушення Конституції, яке було раніше

закладено. На це звертає Головне науково-експертне управління. І я не знаю, чи це мені здається, що це вперше я бачу, коли ГНЕУ рекомендує прийняти в першому читанні за основу і в цілому. І це все, як ви просили, Іван Григорович. *(Шум у залі)*

Ми говорили про це з Дмитром Олександровичем. І за першої можливості ми поставимо цей законопроект на голосування за основу і в цілому. Я думаю, що проти ніхто не буде. Якщо встигнемо, то і на четвер. *(Загальна дискусія)*

Шановні колеги, я вам всім дякую за обговорення. Я думаю, що можна переходити до рішення комітету.

Пропонується, ставлю на голосування проект рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України Закон 3734, поданий Президентом України, прийняти за основу та в цілому.

Хто – за? Пані Наталія теж «за». Дякую. Одноголосно.

ППА Н.Р. Да, я – за. Я коротко хотіла подякувати, що нагадали важливість їх інтеграції до території України і вступу. І Юлії Миколаївні за те, що нагадала, що ми звернення про виділення коштів на це маємо. Я теж його підтримую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Перейдемо до наступного пункту. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про науковий парк «Київська політехніка». Автор законопроекту Бабій Роман звернувся до комітету з проханням перенести на наступне засідання комітету розгляд проекту Закону про «Київську політехніку», «Про науковий парк “Київська політехніка»». Немає заперечень? Дякую, колеги.

Тоді наступний пункт, третій: проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, здійснення та захисту майнових прав інтелектуальної власності (реєстраційний номер 2659). Доповідач – Іван Калаур, автор законопроекту, але його з нами немає. Співдоповідачем є Валерій Колюх, голова підкомітету з питань науки та інновацій. Пане Валерію, прошу.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, на засіданні підкомітету даний законопроект під номером 2659 був розглянутий. І відповідно до цілей запропонованого законопроекту він спрямований на забезпечення ефективного правового

механізму набуття, здійснення та захисту майнових прав інтелектуальної власності в Україні.

Даним законопроектом вносяться зміни до ряду законів, зокрема і до Цивільного кодексу, до Господарського кодексу, і в Закон «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», авторські права та суміжні права. Дуже багато зачіпають різних суміжних законів, чинних на сьогодні.

Проте, розглянувши цей законопроект, ми прийшли висновку, що він в багатьох положеннях недоцільно структурований. Тобто положення пунктів закону, норм, статей і тому подібне не структуровані. Закон також містить ряд оціночних понять, що не властиво правилам юридичної техніки і нормативної взагалі побудови законопроекту.

Врахувавши висновки заінтересованих відомств: і ГНЕУ, і Академії наук, і Міністерства розвитку економіки, і Фонду держмайна, і різних відомств, - підкомітет прийняв рішення направити цей законопроект на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую, пане Валерію.

Колеги, чи є в когось зауваження, запитання, пропозиції?

ГРИШИНА Ю.М. Я теж пропоную підтримати, оскільки ми розглядали дуже детально, і там дійсно є велика кількість неузгоджень. Тобто це гарна ідея, але її потрібно доопрацьовувати. Підтримую.

КОЛЮХ В.В. Ідея, звісно, непогана. Тому що інтелектуальну власність треба врегульовувати відповідно до нових викликів сучасності. Проте, якщо врахувати ті зауваження, хоча би прибрати оціночні поняття в законопроекті, узгодженості, навести порядок в розділах законопроектів і прибрати, наприклад, колізії, які властиві, також внесенням змін в Цивільний кодекс та Господарський кодекс, хоча вони і рівнозначні за юридичною силою, але колізії не допускаються в даному випадку.

Тому, якщо автори його допрацюють відповідно тих зауважень, то ми його можемо знову розглянути і дати схвальний висновок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович, а ми є основним комітетом? Ні? А хто?

КОЛЮХ В.В. Інтелектуальна власність, наскільки я знаю, не є предметом відання нашого комітету, а економічна політика, Наталухи комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачу, зауваження Міністерства економіки такі, на декілька сторінок. Нехай головний комітет тоді з цим приймає рішення.

Ставлю на голосування пропозицію підтримати рішення підкомітету. Хто – за ? Дякую. Пані Наталіє?

ППА Н.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Одноголосно.

Шановні колегію, наступне питання – пункт четвертий: проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України (щодо плати за здійснення процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти). Іван Крулько – автор законопроекту. Його з нами немає. Співдоповідачем є Юлія Миколаївна Гришина. Прошу.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, колеги. Я зараз вам докладу з приводу цього законопроекту. І хочу звернути увагу, що на підкомітеті, коли ми це питання розглядали, ми прийняли рішення обов’язково залучити когось із представників Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для того, щоб вони дали свою експертну оцінку. Тому що ми з ними тоді говорили попередньо, для того щоб ми офіційно знали їх позицію. Тому після мене пропоную виступити дати можливість представнику НАЗЯВО.

Отже, щодо цього законопроекту, то головним комітетом з опрацювання цього законопроекту є Комітет з питань бюджету. Основна ідея цього законопроекту полягає в тому, що пропонується внести зміни до Бюджетного кодексу і цими змінами віднести плату за здійснення процедур зовнішнього забезпечення якості вищої освіти НАЗЯВО в окремий вид надходжень спеціального фонду держбюджету України. І оці надходження пропонується спрямувати на організацію і забезпечення діяльності НАЗЯВО, його членів, голови, заступників голови і так далі.

І, крім того, в “Прикінцевих і перехідних положеннях” пропонується внести зміни до деяких норм Закону України “Про вищу освіту” в частині

приведення його у відповідність зі змінами до Бюджетного кодексу України. І мова там ще йде про декілька норм щодо удосконалення процедури акредитації освітніх програм закладів вищої освіти.

ГНЕУ у своєму висновку... Я хочу звернути вашу увагу, що ми детально цей законопроект розглянули на засіданні підкомітету. Ми розглянули всі зауваження, які були в нас висунуті ГНЕУ. Цих зауважень достатньо багато тут. Що стосується Міністерства фінансів, то вони не підтримують цей законопроект. Міністерство освіти і науки так само не підтримує законопроект у такій редакції. І ми на підкомітеті прийняли рішення заслухати представників НАЗЯВО і на підставі їх... враховуючи і їх думку з приводу цього законопроекту, вже приймати рішення безпосередньо на комітеті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є в когось запитання? Давайте заслухаємо тоді представника Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. З нами зараз онлайн присутній заступник голови агентства пан Іван Назаров.

Пане Іване, вам слово.

НАЗАРОВ І.В. Доброго дня, шановні колеги! Я хочу підтримати з боку Національного агентства зміст законопроекту 3186, яким пропонуються зміни до Бюджетного кодексу та Закону “Про вищу освіту”.

Так, дійсно, зміни, які пропонуються до діючого законодавства, вони можуть покращити і оптимізувати діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти в контексті... під час акредитації освітніх програм в контексті формування договірної практики із закладами вищої освіти.

І, крім того, зміни, які пропонуються до Закону “Про вищу освіту” в контексті збільшення строків проведення акредитаційних процедур на 1 місяць і зменшення терміну акредитації з 10-ти до 5 років-ти, це так само покращить якість освітніх програм.

В той же час, Національне агентство знає про деякі аргументи стосовно згаданого законопроекту. І ми погоджуємося з деякими аргументами в тому контексті, що для реалізації всіх положень цього законопроекту бажано внести зміни не лише до Бюджетного кодексу і до Закону “Про вищу освіту”, а так само

ще і до Закону “Про публічні закупівлі”. Тому, наскільки ми знаємо, є пропозиція відправити цей законопроект на доопрацювання. Ми з такою позицією погоджуємося. В той же час, ми хочемо додати додаткові пропозиції до цього законопроекту, щоб покращити його зміст. І просимо комітет Верховної Ради допомагати нам в реалізації цього законопроекту. Тобто ще раз хочемо наголосити на його актуальності і важливості для діяльності Національного агентства. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Іване. Іван Григорович, прошу.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене є ще одне запитання, чисто юридичне. Як практикуючі юристи, які з нами є, що скажете з цього приводу? Ми вносимо зміни до Бюджетного кодексу, але цим самим законопроектом ще і регулюємо інші закони. Чи у нас немає вимоги, що ми окремо вносимо зміни до Бюджетного кодексу, а окремо вносимо зміни до інших законів?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я хочу зазначити, що ми не є головним комітетом, а головним комітетом є Комітет з питань бюджету. Тому, чи він тягне на перше чи друге читання, вирішить бюджетний комітет, і яке рішення вони приймуть. Але в даному випадку, я думаю, що якщо ініціатори і Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти не проти того, щоб це було відправлено на доопрацювання, давайте, напевно, підтримаємо. Якщо зрозуміло, що нам треба вносити зміни в інші закони, ми ж знаємо, що 116 стаття не дозволить нам між першим і другим читанням додати норми, які не регулюються проектом закону, який внесений.

ГРИШИНА Ю.М. Я хочу звернути увагу, що те, що ви запитували про Бюджетний кодекс, і дійсно там мова іде про внесення змін і до Бюджетного кодексу, і до Закону України “Про вищу освіту”, і ГНЕУ в своїх зауваженнях нам якраз на це теж звертає нашу увагу, що тут потрібно доопрацювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що нас за це... не подякують нам в залі, очевидно. Тому є пропозиція тоді, якщо ми закінчили обговорення, ставлю на голосування рішення комітету про відправлення цього проекту закону на доопрацювання.

Хто – за? Пані Наталія? Дякую. Одноголосно.

Колеги, переходимо до наступного питання. Пункт п'ятий порядку денного: проект Закону про внесення зміни до статті 7 Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” щодо щомісячної адресної допомоги (реєстраційний номер 2297). Доповідачем мала би бути пані Наталія Королевська, але, на жаль, її з нами немає. А співдоповідач – Гришина Юлія Миколаївна. Прошу, Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Колеги, головним комітетом з опрацювання цього законопроекту є Комітет Верховної Ради з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Яка основна мета цього законопроекту. Тут пропонується статтю 7 доповнити частиною одинадцять, якою передбачити право внутрішньо переміщених осіб на отримання щомісячної адресної допомоги для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг. І потім вказується безпосередньо, які розміри пропонуються. Пропонується розмір у відповідності від категорій населення, прожитковий мінімум, або 130 відсотків прожиткового мінімуму, 115 і так далі.

Що стосується пропозицій і висновків ГНЕУ, то тут є багато зауважень. Якщо коротко їх всіх об'єднати, то можна сказати, що ГНЕУ говорить про те, що нам взагалі необхідно переглянути всю систему соціального захисту даної категорії осіб. І якщо будемо вносити отак, точково певні зміни, то це не вирішить проблему, а тільки приведе до певного хаосу в правовому регулюванні цих відносин. Так само вказується на те, що є певні техніко-юридичні моменти. Тому що пункт 11 вже є у цій статті 7. І так само вказується на те, що цей законопроект потрібно доопрацювати. Що стосується Комітету з питань бюджету, то, звичайно, цей законопроект має великий вплив на показники бюджету. І в даному випадку у нас немає фінансово-економічних обґрунтувань.

Міністерство соцполітики не підтримує цей законопроект, оскільки вони говорять про те, що цей механізм у нас вже працює в законодавстві. У нас встановлено механізм виплати щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам. І у 2019 році на вказану виплату передбачено 3 мільярди гривень.

На сьогодні, щоб вам було для порівняння, на сьогодні сума цієї допомоги складає 442 гривні на одну особу. Загальний розмір допомоги на сім'ю не може перевищувати 3 тисячі. Якщо в складі сім'ї особа з інвалідністю або дитина з інвалідністю – 3400. І для багатодітної сім'ї – 5 тисяч гривень. Загальний розмір на сім'ю, до складу якої входить двоє або більше дітей з інвалідністю, максимальним розміром не обмежується. Тобто це питання уже урегульоване на законодавчому рівні. І, в принципі, ця, скажімо так, схема надання допомоги, вона працює, і 3 мільярди гривень в цьому році було виділено.

Міністерство освіти і науки не висуває ніяких зауважень, однак теж звертає увагу на те, що мова іде про додаткові видатки з державного бюджету.

Ми на підкомітеті з питань вищої освіти розглянули цей законопроект, обговорили його детально і прийняли рішення рекомендувати комітету направити цей законопроект на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Колеги, чи є запитання, зауваження? А яке рішення підкомітету - на доопрацювання? Колеги, немає зауважень чи заперечень?

Тоді давайте я поставлю на голосування проект рішення, в якому ми підтримаємо рішення підкомітету.

Хто – за? Пані Наталіє?

ППА Н.Р. Я – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Одноголосно.

Колеги, наступний пункт порядку денного. Я пропоную об'єднати 6-й і 7-й, якщо ви не проти, тому що пункт 6 - проект Закону про внесення змін до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи), а 7

пункт – альтернативний закон – проект Закону про внесення змін до деяких законів України (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Немає заперечень? Тоді доповідачами мали би бути Олег Кулініч та Наталія Королевська відповідно, автори законопроекту 2827 і 2827-1. Через те, що їх немає, в обох випадках співдоповідачем є Воронов Володимир Анатолійович.

Прошу.

ВОРОНОВ В.А. Добрий день.

Головним Комітетом з підготовки законопроектів № 2827 та 2827-1 до розгляду на сесії Верховної Ради визначено Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів. Другий законопроект є альтернативний. За суттю та загальним змістом законопроекти є дуже близькими. Пропонується розглянути ці законопроекти разом. Відповідно до пояснювальних записок метою законопроектів є приведення норм Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" у відповідність до Конституції України і до рішення Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018, а також відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Підкомітет з питань раннього розвитку та дошкільної освіти на своєму засіданні уважно розглянув зазначені законопроекти та висновки Міністерства освіти і науки України, Міністерства фінансів України, Міністерства соціальної політики України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом. Висновки Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України відсутній. У зазначених висновках висловлюються пропозиції і зауваження, і наголошується, що реалізація норм проекту потребуватиме значних додаткових видатків з державного бюджету, а в пояснювальній записці відсутні розрахунки витрат і не визначені джерела покриття таких видатків.

Тому, підтримуючи ідею підвищення соціально-економічного становища громадян, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, сьогодні вкрай важливо врахувати економічний стан держави, її фінансову спроможність, застосування комплексних підходів до підвищення добробуту населення України.

Враховуючи експертні висновки органів державної виконавчої влади, а також беручи до уваги рішення підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти, Комітет Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій вирішив рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (щодо відновлення справедливих соціальних гарантій громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи) (реєстр...), внесений групою народних депутатів України Кулінічем, Вельможним, Шаховим та іншими, направити проект суб'єктам прав законодавчої ініціативи на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. І альтернативний на доопрацювання.

Колеги, чи є у когось доповнення і зауваження до проекту рішення, підготовленого підкомітетом?

ГРИШИНА Ю.М. Я пропоную підтримати рішення підкомітету, оскільки, дійсно, у нас з вами, колеги, є велика кількість законопроектів, які мають дуже гарні соціальні такі пропозиції по захисту соціально незахищених категорій населення. Але, на жаль, автори законопроектів нам не надають фінансово-економічні обґрунтування. І в такому випадку ми вимушені направляти офіційно законопроекти на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги, за обговорення.

Тоді я ставлю на голосування проект рішення комітету: відправити обидва законопроекти, 2827 і 2827-1, на доопрацювання. Хто – за? Пані Наталіє? Дякую. Одноголосно.

Шановні колеги, наступний пункт порядку денного - пункт 8: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо уточнення норми про обмеження строків перебування на посадах керівника закладу вищої освіти та керівника структурного підрозділу (реєстраційний номер 3153). Доповідачем мав би бути Сергій Гривко, але його немає з нами. Співдоповідачем – Гришина Юлія Миколаївна.

Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Так, колеги, це той законопроект, який ми вже відкладали з вами два або три рази – да, Сергій Віталійович? - оскільки наш колега Сергій Гривко, який є автором цього законопроекту, просив постійно про відкладення, оскільки у нас співпадає взагалі час проведення комітетів. Сьогодні сталася та сама ситуація, у нас знову співпало засідання комітетів. Тому він вже сказав, що «колеги, будь ласка, прошу, розглядайте без мене». Ми з розумінням відносимося.

Ми цей законопроект розглядали на засіданні підкомітету. Я ще раз нагадаю вам, в чому є основна ідея цього законопроекту. Пропонується внести зміни в "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про вищу освіту", де передбачити, що дія статей 35, 42 і 43 цього закону в частині вимог до строків перебування на посадах керівника закладу вищої освіти та керівника структурного підрозділу поширюються на керівників, обраних на посаду після набрання чинності цим законом.

Окрім того, передбачається, що керівники закладів вищої освіти та керівників структурних підрозділів, які обрані на відповідні посади до набрання чинності цим законом, продовжують виконувати свої повноваження згідно з укладеними ними контрактами до їх закінчення та мають право обиратися на відповідні посади на загальних підставах, передбачених цим законопроектом. Про що йде мова, всі розуміють, да? Про ці обмеження строків перебування на посадах ректорів та керівників закладів освіти і структурних підрозділів.

ГНЕУ в цілому підтримує цю законодавчу позицію, але робить певні зауваження. Але вони такі, скажімо, більш техніко-юридичні.

Комітет Верховної Ради з питань бюджету прийняв рішення про те, що цей законопроект не впливає на показники державного бюджету і місцевого. Міністерство освіти не підтримує цей законопроект. Національна академія педагогічних наук пропонує відхилити цей законопроект. Вони вказують нам на те, що зняття норми про обмеження перебування однієї і тієї самої особи на посаді керівника ЗВО більше ніж два строки, зумовить розбалансування законодавства про вищу освіту та наукову і науково-технічну діяльність, оскільки така сама норма є і в Законі "Про наукову і науково-технічну діяльність".

Уповноважений Верховної Ради з справ людини підтримує цей законопроект. ЦК профспілки працівників освіти і науки не заперечують проти

його прийняття. Ми обговорили цей законопроект на засіданні підкомітету з питань вищої освіти. І, наскільки я пам'ятаю, одноголосно прийняли рішення рекомендувати комітету відхилити цей законопроект, оскільки він суперечить...

ППА Н.Р. Я мушу попроситися сказати, щось сталося зі звуком, або в мікрофон мушу попросити говорити, або щось інше технічне. Бо майже нічого не чути.

ГРИШИНА Ю.М. Я не шевелилась, Натальє. У мене зі звуком як було, так і...

ППА Н.Р. Вже краще. Дякую дуже.

ГРИШИНА Ю.М. Я закінчила, колеги. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Іван Григорович, прошу.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ШКАРЛЕТ С.М. Дякую, Іван Григорович.

Цей законопроект, він суперечливий в суспільстві, але ситуація там в чому. Закон України "Про вищу освіту" приймався від 1 вересня... 6 вересня 2014 року. Ректори, які перебували там, орієнтуються сьогодні на статтю 103 Конституції, де навіть по Президенту є питання. Якщо ти перебував до набуття норми набуття чинності цим законопроектом на посаді, то вона не враховується.

Тому є певна думка. Законодавець в цілому міг встановити обмеження стосовно 10 статті "Прикінцевих положень", але є певний запит суспільства щодо розгляду цього закону. Як він буде розглянутий, це вже на рішення Верховної Ради і рішення комітету. *(Загальна дискусія)*

ГРИШИНА Ю.М. Я думаю, що всі ректори би підтримали однозначно цей законопроект...

ШКАРЛЕТ С.М. Ситуація не просто в ректорах. Ситуація, там є позиція стосовно... Ну, декани сьогодні призначаються згідно закону. Декани сьогодні призначаються. Хоча, як на мене, то декана призначати... декан – це суто

професійна посада, яка організує роботу, яка мала би мати певний авторитет і вплив на свій інститут або факультет, якщо це декан або директор, вона мала б голосуватись. Ну, це деталі. Але завідувачі кафедр - так само. Завідувачі кафедр... Сьогодні в технічній освіті є кафедри, які не більше 5 осіб. І там йде мова навіть про наукову школу. Люди старіють, технічні кафедри, особливо те, що стосується металургії, те, що стосується дуже серйозних таких металомістких і виробництв, і всього іншого. На перспективі можемо просто втратити наукову школу.

(Загальна дискусія)

_____. Просто до чого Юлія Миколаївна... Ми на підкомітеті, у нас одразу ж виникло порівняння з тим, що зараз правка у Конституцію Російської Федерації вноситься з приводу оновлення строків перебування. Тому у нас така аналогія виникла на підкомітеті. Це до того, про що каже зараз Юлія Миколаївна.

_____. *(Не чути)*

_____. Можна я переформулюю те, що.... Написано: Міністерство освіти і наук України не підтримує законопроект у запропонованій редакції. Тут ви зараз представляєте позицію Міністерства освіти. Яка ця позиція все ж таки?

ШКАРЛЕТ С.М. Ви мене запитали, три дні я працюю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Григорович запитав прямо особисту позицію.

_____. Ваша думка яка?

ШКАРЛЕТ С.М. Яка позиція міністерства там викладена. Я не маю право робити ревізію своїх колег, які мали певну думку стосовно цього. Іван Григорович запитав мене як колишнього ректора, яка ситуація, яка думка в суспільстві. Я не буду піддавати критиці тих осіб, які до цього формували роботу і працювали і з підкомітетом, і працювали з комітетом, і висловлювали певні ситуації. Я думаю, що життя покаже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович.

Колеги, чи є ще в когось запитання, пропозиції? Дивіться, при всій повазі і при всьому розумінні того, що є у нас ректори в Україні, яких ми, напевно, кожен з нас хотів би, щоб вони були постійно ректорами, тому що вони насправді дуже гарні ректори, законом ця норма вже врегульована. І я розумію прекрасно, що в 2014 році під час прийняття цього закону можна було б виписати цю норму більш конкретніше. Або припинити строк дії всіх контрактів і почати заново, тоді б це була абсолютна рівність. Але питання, яке вже було врегульоване в 2014 році... Ми ж розуміємо, що на момент набрання чинності того закону хтось з ректорів лише місяць як обрався, а в когось через місяць закінчується перший строк контракту. Це само по собі закладено в філософії закону, ну, певний елемент нерівності. Але його виправляти таким чином, я думаю, що ми його просто не виправимо, бо ми цю нерівність... ми його просто продовжимо трішечки, але не виправимо в будь-якому разі. Тому це треба було б, звісно, робити в 2014 році.

Добре, колеги. Якщо немає інших зауважень чи пропозицій, я ставлю тоді на голосування пропозицію підкомітету підтримати рішення підкомітету і рекомендувати Верховній Раді України проект Закону 3153, поданий народним депутатом Гривком, відхилити.

Хто – за, прошу голосувати. Дякую. Пані Наталіє? Дякую. Теж – за. Одноголосно. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту порядку денного.

ПППА Н.Р. Я перепрошую, я утрималась, це мікрофон був виключений. По цьому питанню утрималась.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Пані Наталія утрималась. Добре, шановні колеги... Неочікувано. Добре. Переходимо до наступного пункту. Пункт 9: про план роботи Міністерства освіти і науки України на II півріччя 2020 року.

Шановні колеги, у нас доповідачем є Сергій Миколайович Шкарлет, тимчасово виконуючий обов'язки міністра освіти і науки України. Сергій Миколайович, прошу.

ШКАРЛЕТ С.М. Дякую, шановні колеги. Дякую, що надали можливість виступити перед вами з презентацією всієї тієї роботи, яка була зроблена з

початку... кінця 2019 року на виконання Указу Президента від 8 листопада 2019 року № 837 «Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави».

В Міністерстві освіти і науки було розроблено та затверджено стратегічний план МОНу до 2024 року та оперативний план на 2020 рік, які розміщені на офіційному сайті. Буду намагатися... Скільки у мене регламент, Сергій Віталійович? Сергій Віталійович, скільки у мене Регламент?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки б ви хотіли?

ШКАРЛЕТ С.М. Ну, буду намагатися... у 7 хвилин буду намагатись. Але оскільки план, оперативний план розміщений на офіційному веб-сайті, дозвольте мені зупинитись лише фрагментарно на тих важливих моментах, які сьогодні є, дійсно, в частині оперативної реалізації.

До розроблення плану активно залучалися стейкхолдери. Їх зауваження і зміст завдань державної політики враховані і стратегічними документами визначені. Також враховані всі міжнародні зобов'язання, і, зокрема, Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Враховані Цілі сталого розвитку до 2030 року. І також включені завдання щодо імплементації основних положень Закону України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність".

Пріоритетні завдання стратегічного плану покладені в основу пропозицій до Програми діяльності Кабінету Міністрів, доопрацьовані спільно з Комітетом Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій та затверджені Постановою Кабінету Міністрів № 471 від 12 червня 2020 року.

Наразі МОН також розроблено пропозиції до плану пріоритетних дій уряду на 2020 рік та середньострокового плану дій уряду 2021-2023 роках. За окремими планами здійснюється імплементація законів України «Про повну загальну середню освіту» (2020 року), «Про фахову передвищу освіту» (2019 року", «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення освітньої діяльності в сфері вищої освіти» (2019 рік), а також завдання, які визначені спеціалізованим Указом Президента України від 3 червня 2020 року № 210 «Про вдосконалення вищої освіти».

Оперативний план МОН – це 6 ключових пріоритетів: якісна, доступна дошкільна освіта, «Нова українська школа», сучасна професійна освіта, якісна

вища освіта та розвиток освіти дорослих, наука, що стимулює соціально-економічний розвиток, розвиток інновацій.

Отже, в сфері дошкільної освіти. Одним з пріоритетів є, і в плані поставлено, подання Кабінетом Міністрів України проекту нової редакції Закону України «Про дошкільну освіту», розроблення та схвалення концепції - це одним пакетом, - розвитку дошкільної освіти; затвердження нового положення про заклад дошкільної освіти та критеріїв якості дошкільної освіти; розроблення та затвердження базового компоненту дошкільної освіти як державного стандарту в сфері дошкільної освіти. Основними елементами, які закладені в рамках цієї концепції, є перехід від політики утримання дитини до політики розвитку дитини на всіх її стадіях.

Також сюди ми додаємо, є ще декілька пунктів, але одним з важливих, на якому я хочу наголосити увагу, - це організація та проведення досліджень якості дошкільної освіти з використанням методики ECERS-R. На сьогодні інститут розвитку освіти вже працює над формуванням певних тренінгових процедур для виконавців, і робота рухається в тому напрямку для виробітки пілотного проекту щодо опрацювання.

Далі. В сфері шкільної інклюзивної та позашкільної освіти одним з пріоритетів є затвердження, і в плані поставлено, затвердження державного стандарту базової середньої освіти, тобто створення умов для переходу в 2022 році до реалізації реформи "Нова українська школа" на рівні базової середньої освіти 5-9 клас. Змінюється в стандарті знову-таки підхід як і стандарту базової школи... стандарту початкової школи до компетентнісних підходів в частині нового стандарту базової середньої школи. Наразі працюємо, і в плані поставлено, схвалення концепції розвитку природничо-математичної та STEM-освіти, а також організація та проведення в 2020-2021 році року математики в Україні. Затвердження положення про центри професійного розвитку педагогічних працівників, положення про педагогічну інтернатуру, положення про атестацію педагогічних кадрів знаходиться сьогодні на погодженні Мініфіну.

Далі. Затвердження професійного стандарту за професією «вчитель закладу загальної середньої освіти», «керівник закладу загальної середньої освіти», «директор навчально-виховного закладу», «практичний психолог» та інші.

Реалізація проекту «Спроможна школа для кращих результатів», який сьогодні впроваджується в 350 школах, але плануємо цей досвід перенести і далі. Будемо працювати над цим.

Забезпечення шкіл електронними освітніми ресурсами під час пандемії. На останньому засіданні голова Ради нацбезпеки і оборони наголошував, що можливо, в частині розвитку проблеми COVID-19, можливо дистанційна освіта з 1 вересня. Але поки не зрозуміло, як саме 1 клас піде на дистанційну освіту. Тобто це і соціалізація, і все інше. Тобто нам, можливо, 2-и і 3-й, вже коли ті, хто були в школі, це не є проблемою, але для 1 класу це, можливо, буде проблемою. Тому саме забезпечення шкіл електронними освітніми ресурсами, комп'ютерним мультимедійним обладнанням, сучасні меблі, обладнання для природничо-математичних кабінетів, технічних засобів навчання, в тому числі для STEM-лабораторій, субвенція виділена на регіони. І на сьогодні вже пішли листи стосовно того, щоб показати, яким чином все ж таки ця субвенція реалізована. По 30 числу ми змогли по казначейству зняти касові видатки. На сьогодні ми можемо подивитися, яким чином, чи є вже тендери оголошені, чи яким чином ці видатки використовуються. І плануємо завчасно зробити всі необхідні процедури для того, щоб на 1 вересня потім не було підстав казати: не пройшли тендери, те не зробили, те не встигли. Ну, працюємо в оперативному режимі.

Далі. Запуск Національної освітньої електронної платформи. Це ті 48 мільйонів, які були суперечливими.... під арештом. Але на сьогодні арешт начебто знятий, і є дозвіл на використання. Тобто будемо її запроваджувати.

Далі у нас затвердження нового порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти. Те, що на сьогодні і на уряді, і в цілому по всіх школах це є дуже актуальна проблема: рівний доступ всіх категорій українців до навчання, до освітніх потреб.

Далі. Затвердження порядку проживання та утримання учнів в пансіонних закладах освіти. Там у нас граничний термін 31.12.2020 року. Розроблення нової редакції Закону «Про позашкільну освіту», розширення можливостей дітей. Забезпечення участі України в міжнародному порівняльному дослідженні природничо-математичної освіти Teams-2023. Забезпечення участі України в міжнародному дослідженні якості освіти PISA-2021.

В сфері професійної освіти. В плані поставлено розроблення та подання Кабінетом Міністрів України проекту Закону про професійну освіту, законодавче врегулювання створення єдиної системи професійної освіти в Україні, створення навчально практичних центрів у закладах професійної освіти за кошти державного бюджету, розроблення рекомендацій з оптимізації мережі професійної освіти державної та комунальної форм власності на основі проведення аудиту регіональних мереж в системі професійної освіти. Це в співпраці з комітетом, з обласними державними адміністраціями, з обласними управліннями освіти стосовно здійснення оптимізації мережі для того, щоб у нас не було, щоб ми не працювали ні по ПТУ, ні по коледжах, ні по університетах на центр зайнятості.

Далі. Розробка проекту нової системи фінансування державного замовлення на підготовку кваліфікованих робітників. Оновлення змісту професійної освіти, зокрема розроблення стандартів професійної освіти та освітніх програм на компетентнісній основі. Залучення представників бізнесу до освітнього процесу в закладах професійної освіти, і, зокрема, розширення можливості дуальної форми навчання, те, що сьогодні є розвинене в європейських країнах, особливо в Німеччині, тобто перейняття цього досвіду і в Україну. Але всі професійно-технічні заклади нам треба прив'язати тоді, ті, хто будуть дуально, прив'язати під роботодавця.

Далі. Проведення регіональних та всеукраїнських конкурсів фахової майстерності, в тому числі WorldSkills. Це є міжнародний конкурс. Участь України в цьому конкурсі, я вважаю, що є обов'язковою. Це наш престиж, це наша професійна кваліфікаційна норма. Якщо ми там себе зарекомендуємо, то і престиж професійної освіти буде на належному рівні. Це є одним з елементів підвищення статусу професійної освіти і певного перебалансування вступу до університетів, можливості переводу цих вступників, перенаправлення цих вступників саме на здобуття робочих професій і кваліфікацій.

В сфері вищої освіти та освіти дорослих. Забезпечення фінансової автономії закладів вищої освіти для здійснення власної діяльності. І на комітеті, я дякую за те, що є розуміння стосовно і внесення змін до Бюджетного кодексу, і внесення певних процедур. Сьогодні я в тому числі Юлію Миколаївну чув стосовно участі

Національного агентства з питань забезпечення якості освіти, це внесення про закупівлі. Ті, що 50 тисяч, там набагато більше получається. Тому що це є пряме порушення норми цього закону, але при цьому воно дуже сильно пригальмовує фінансову діяльність і розрахунки університетів стосовно проведення акредитації, коли, дійсно, є норма 50 сьогодні, заведення національної агенції як виконавця, і там є декілька колізій. Дякую за те, що ви їх запроваджуєте в частину законотворчої діяльності. Далше.

_____. *(Не чути)*

ШКАРЛЕТ С.М. Ну, але принаймні дуже приємно, що про це є розмова.

В сфері вищої освіти. Я вдячний, на першому своєму відвідуванні комітету я почув, дійсно почув Івана Григоровича, стосовно 2 відсотків від фонду оплати праці включення до валових витрат будь-яких підприємств. Якщо ми на сьогодні зможемо залучити бізнес до реальної співпраці, причому надаючи певні пільги у частині співпраці з університетами, це буде величезний крок. Величезний крок, коли бізнес почне навчати своїх громадян. При цьому там є ще декілька кроків, які треба зробити. Це і частина.... отримання професійних дипломів, узгодження з державним класифікатором, але при цьому ми можемо отримати певний зиск стосовно того, що університети наповняться реальним заповненням бізнесу.

Далі. Подальша імплементація формули фінансування закладів вищої освіти за результатами їх діяльності. Хочу сказати свою практику як університету. Я коли був ректором, то наш університет був 14-им за рейтингом університетів, який на вкладені в університет кошти заробляв додатково..... тематикою, науковою діяльністю і все інше. По рейтингу ми були 14-ми.

Далі. Пілотування електронної системи моніторингу працевлаштування випускників. Тому що це на умову реалізації імплементації, формули фінансування. Це є обов'язково. Але там є... Ну, там треба просто продумати, яким чином, тому що навіть в Гарварді 30 відсотків випускників, вони не працюють за спеціальністю. Треба чітко виписати той механізм, для того щоб продумати, на систему його реалізації.

Далі. Завершення розроблення стандартів вищої освіти всіх рівнів на компетентнісній основі.

Далі. Підписання кредитної угоди з Міжнародним банком реконструкції і розвитку для продовження реформування вищої освіти - 200 мільйонів євро. Якщо ми її виконуємо, там ще 25 може бути додано як бонус певний.

Пілотування єдиного державного кваліфікаційного іспиту за технологіями ЗНО для регульованих професій: юристи, медики, моряки...

Далі. Розроблення та внесення на розгляд уряду проектів плану заходів щодо популяризації можливості здобуття вищої освіти в Україні для іноземних громадян. Це поправлений план згідно Указу Президента № 210.

Розроблення нової редакції ліцензійних умов для запровадження електронної діяльності в закладах в сфері вищої освіти. Розроблення та апробація в порядку експерименту положення про дуальну форму здобуття вищої освіти не тільки в закладах професійної освіти, а ще і вищої.

Далі, шановні колеги. Розроблення та внесення на розгляд уряду Закону України про освіту дорослих, про національну систему кваліфікацій. Розроблення за участі Національного інституту стратегічних досліджень, Національної академії наук України та внесення на розгляд уряду проекту стратегії розвитку вищої освіти 2021-2031 роки (знов-таки це Указ Президента № 210) до 01.11.2020 року. І розроблення та внесення на розгляд уряду проекту державної програми відновлення та розбудови мережі гуртожитків для проживання студентів закладів вищої освіти. Знову-таки Указ 210. На сьогодні міністерство зробило разом з обласними державними адміністраціями, з університетами, сьогодні збираємо, вже почали збирати пропозиції щодо... Тому що, можливо, є університети, є області, де обов'язково потрібно. Я знаю, що Львівська область - там потрібно досить суттєво оновити мережу, тому що є певний відтік студентів в західну частину України. Є області і є міста, в яких ця програма... ну, є достатня кількість гуртожитків. Можливо, там і Євро-2012 коли робилось, там є певні гуртожитки. То щоб не використовувати зайві бюджетні кошти, тобто зараз зробимо такий аналіз. Я думаю, що найближчим часом ми його будемо мати.

В сфері науки. Надання фінансової підтримки українським науковцям та інноваційним підприємствам в межах допомоги Україні від ЄС в рамках програми "Горизонт-2020". Забезпечення грантової підтримки найкращих проектів українських вчених в межах конкурсу Національного фонду досліджень.

Здійснення заходів щодо приєднання України до Рамкової програми "Горизонт Європа" та розширення співпраці з Європейським Союзом. Розроблення дорожньої карти інтеграції України до Європейського дослідницького простору. Пролонгація державної цільової науково-технічної програми антарктичних досліджень. Принаймні намагалися винести на цей уряд, але трошки воно затягнулося. Але я думаю, що це теж є престиж України, і в обов'язковому порядку будемо її доводити до завершення.

Вдосконалення механізмів та інструментів реалізації прав учасників освітнього процесу та наукових працівників на академічну мобільність. Скасування оподаткування іноземних грантів, що є дуже важливим, на проведення наукових досліджень і розробок. Розширення обсягів фінансування та диверсифікації інструментів підтримки молодих вчених. Це грантові, стипендіальні програми тощо. Продовження робіт зі створення Національної електронної науково-інформаційної системи, що обов'язково має містити профіль всіх українських вчених, та комплексну систему порівняння результативних показників.

В сфері інновацій. Розроблення та внесення на розгляд уряду законопроекту про внесення змін до деяких законів щодо стимулювання діяльності в сфері трансферу технологій. Дійсно, там є певні особливості, які треба врахувати для того, щоб все ж таки в нас трансфер технологій пішов, щоб університети могли свої наукові здобутки і свої інноваційні розробки певним чином реалізовувати і мати від цього зиск.

Далі. Формування переліку потенційно готових до впровадження розробок, створених за бюджетні кошти. Запровадження закордонного патентування за бюджетні кошти, запровадження інноваційного ваучеру, реалізація пілотного проекту зі створення на базі закладів вищої освіти та наукових установ мережі стартап «школа інкубатор-акселератор». Забезпечення доступу до міжнародних грантових фондів щодо підтримки інновацій та баз даних. Забезпечення функціонування пілотних регіональних центрів трансферу технологій та центрів експертиз та оцінки науково-технічних розробок. Проведення заходів, спрямованих на підвищення рівня знання щодо інноваційної діяльності та розвитку інноваційної культури.

Особливим елементом плану є створення умов для сталої роботи закладів освіти під час пандемії. На цьому хочу зупинитися більш детально, але я вже буду пришвидшуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нічого страшного, зупиняйтесь, якщо потрібно.

ШКАРЛЕТ С.М. Оскільки пандемія сьогодні створила додаткові виклики на всю систему освіти, на всю сферу освіти (Іван Григорович, вибачте), їх розв'язання також є пріоритетними для Міністерства освіти і науки. Більшість з них вже виконується, але хочу зазначити, що такими елементами плану є: організація дистанційного навчання в закладах загальної середньої, професійної та вищої освіти, вдосконалення. Вона є, ця система, але, наприклад, існує ситуація, коли... Україна не однорідна по площі, по густині населення, і в тому числі по покриттю. Оператори не дуже якісно покривають. Там, де є густина населення, там є операторські вишки, є доступ до Інтернету. Але є регіон Карпат, північ України, деякі райони півдня України, там покриття зовсім немає. Тому говорити про повноцінну дистанційну освіти сьогодні не приходиться. Це, можливо, будуть і групові якісь... чи провайдери швидкісного Інтернету, але в будь-якому випадку нам треба з цими викликами боротися, і треба буде мати запасний варіант і готовий варіант для того, щоб, якщо друга, третя хвиля, то ми маємо забезпечити все, щоб діти не залишилися без освіти.

Далі. Завершення... 2019-2020 навчальний рік завершився вчора, 30.06, навчальний рік завершився. Єдине що, на сьогодні одним з викликів є забезпечення безпечного проведення видачі дипломів, тому що з дотриманням усіх санітарних вимог, з дотриманням усіх умов адаптивного карантину, оформлення документів про освіту, свідоцтв досягнень та табелів навчальних закладів. Це ще буде у нас по тих особах, які хочуть врахувати ЗНО в якості ДПА, там трошки в нас місяць буде після 17-го липня. За заявами тих випускників, які хочуть зарахувати ЗНО в якості ДПА, додатки до табелів будуть видаватися окремо.

Проведення ЗНО. По 17.07 ЗНО, основна сесія йде. Хочу сказати, що... додатково проінформувати стосовно тестування. Вчора відбулося тестування з української мови. 370 тисяч йшло в нас на тестування, 274, майже 275 тисяч

дійшло, 74,4 відсотки охоплених. На математику - 82 відсотки, було все ж таки трошки більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. То ми майже не помилилися, коли рахували кількість дітей, які не дійдуть до ЗНО через відміну ДПА: 26 відсотків.

ШКАРЛЕТ С.М. 25-26 відсотків – ті, які все ж таки коливаються, і треба розуміти, чи вони взагалі не підуть навчатися в університети України, чи вони взагалі пов'язали свою долю з тим, що вони будуть рухатися за кордон. Хоча при цьому, якщо вони... У більшості країн світу, якщо вони думають рухатися за кордон, в цій частині ДПА... де ЗНО в якості ДПА, вони повинні зарахувати додаток до свого атестату, в більшості країн ця норма є. Тобто я так розумію, що в більшій частині ці 25 відсотків взагалі не планують далі рухатися в частині продовження своєї освіти. Ну, це, мені здається, це велика кількість людей. Якщо ми говоримо про освіту впродовж життя, то нам треба

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я майже впевнений, що в даному випадку цього року якраз буде те виключення, коли люди собі візьмуть оцей gap year – один рік не йти через пандемію, бо вони не знають просто? чи вони взагалі приступлять до навчання, чи ні. Ну, ми подивимось, до речі, це буде цікаво...

ШКАРЛЕТ С.М. Бакалаврський випуск, до речі, теж цікавий. Там приблизно бакалаврів і ті, хто іде на магістрів, теж приблизно така цифра: 25-30 відсотків, які не планують продовжувати навчання. Організація вступної кампанії до закладів освіти в 2020 році. Особлива увага щодо забезпечення права вступників у 2020 році у зв'язку з введенням загальнонаціонального карантину, враховуючи вступників з Криму, з Донбасу, а також розробка рекомендацій для роботи закладів освіти в 2020-2021 навчальному році в умовах пандемії.

Вивчається досвід стратегій та інструментів політики інших країн, рекомендації міжнародних організацій: ОЕСР, ЮНЕСКО, UNICEF - щодо оцінки реалістичності впровадження їх в Україні. Запланована розробка моделі виходу закладів освіти з карантинних обмежень. Готуються сценарії та протоколи реагування на повторні спалахи хвороби. Спільно з Міністерством охорони здоров'я напрацьовуються протоколи та рекомендації щодо організації роботи

закладів загальної середньої освіти в умовах профілактики та розповсюдження COVID-19. З метою актуалізації першочергових завдань, що виникають в системі освіти і науки в умовах пандемії, виявлення завдань, що втратили свою актуальність та врахування основних завдань, визначених планами імплементації законів України «Про фахову передвищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти», «Про повну загальну середню освіту», а також Указом Президента № 210 від 3 червня 2020 року, наразі МОН здійснюється аналіз виконання оперативного плану Міністерства освіти і науки першого півріччя і готуємося до змін до відповідного наказу МОН. Також МОН розраховує на участь депутатів комітету у розробленні законопроектів та підтримку їх прийняття Верховною Радою України, зокрема законопроекти про дошкільну освіту, про професійну освіту, про позашкільну освіту, освіту дорослих та інші.

Прошу підтримки, шановні колеги. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович.

Є запитання від депутатів, я так розумію? Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Романе.

ГРИЩУК Р.П. Ну, я повністю погоджуюсь з Іваном Григоровичем. Тому що це питання, яке нам як членам комітету, напевно, найчастіше ставлять і на яке ми не можемо знайти відповідь. Це, чи буде дистанційна освіта з 1 вересня, чи підуть люди взагалі, діти 1 вересня. Коли ми не знаємо, то що говорити вже про батьків, і тим паче дітей? І не до 1 вересня потрібно, потрібно якомога раніше вже розуміти, що буде. Я в продовження нашої бесіди, яка була на минулому засіданні комітету, ми з вами спілкувалися. І тут я також в програмі не побачив важливу річ. Я от зараз відкрив звіт Рахункової палати і от просто декілька речень хочу зачитати. Я думаю, що ви це розумієте. От звіт Рахункової палати: «Внаслідок відсутності контролю МОН площі земельних ділянок, переданих у 2015 році зі сфери управління Мінагрополітики до сфери управління МОН, зменшилися на 01.04.2019 на понад 24 тисячі гектарів. При цьому МОН не володіє інформацією щодо фактичного стану використаних земель». Це перше.

Друге. «Майже у всіх перевірених ЗВО встановлено факти невідображення або недостовірного відображення в бухгалтерському обліку відомостей про державне майно, інформації про об'єкти державної власності, в тому числі земельні ділянки, зокрема щодо площі, вартості, коду і назви державного майна». Це друге.

Третє. «МОН не володіє повними і достовірними даними про укладені інвестиційні договори, внеском за які були земельні ділянки, надані у постійне користування закладам вищої освіти, що належать до сфери його управління». І так далі, і так далі, і так далі. Я розказував, в мене на окрузі... тут звіт Рахункової палати про Національний авіаційний університет з приводу того, скільки земель вони віддали і що за це отримали.

Сергій Миколайович, пропоную включити оце ваше... ну, можливо, там не в офіційну, в план роботи, розібратися з усіма інвестиційними договорами разом з правоохоронними органи, зрозуміло, що це не ваше. У міністерства за 5 років поцупили, по даним, 24 тисячі гектарів землі. Маємо розібратися з інвестиційними договорами, маємо розібратися з майном в університеті, тому що це державне майно, це майно всіх платників податків. Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. Роман Павлович, дякую вам.

Вчора на апаратній нараді я попросив, щоби мені аналіз всіх звітів перевірки, в тому числі і Рахункової палати, контролюючих органів, в мене найближчим часом він був на столі.

Стосовно земельних ділянок, майна і інвестиційних договорів, ще до мого приходу були за місяць розіслані кожному з університетів, кожному – ті, хто володіє, хто є розпорядником майна, державного майна, були розіслані листи з наданням термінової інформації щодо інвестиційних договорів, щодо земельних ділянок, щодо оцифрування, кадастрування всього. Ця робота ведеться. На контроль я її візьму, обов'язково включу до плану роботи, обов'язково включу окремим пунктом до плану роботи.

ГРИЩУК Р.П. І тоді, враховуючи те, що ви сказали, я пропоную, можливо, на якому із комітетів послухати отой звіт на основі тих даних, які ... університети...

ШКАРЛЕТ С.М. Я підтримую, я абсолютно підтримую.

ГРИЩУК Р.П. Да, дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. І стосовно судових справ я розбирався, і стосовно тих....
Я дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Миколаївна.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергій Віталійович.

Значить, в продовження по висновкам Рахункової плати. Романе Павловичу, я вам дуже дякую, ви найголовніше питання розпочали. Я в продовження.

Сергію Миколайовичу, зверніть, будь ласка, увагу, що стосується висновків Рахункової палати, це Роман вам зачитав тільки те, що мова йде про земельні ділянки ЗВО 2015 року. У нас є висновки Рахункової палати за минулі 2 роки по інклюзії, по НУШ, і по майну, і земельним ділянкам ЗВО. Зверніть, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Їх взагалі, здається, 11?

ГРИШИНА Ю.М. Їх 8, їх за останні два роки 8. А те, що Рома зараз сказав, ще і про 2015 рік. Значить, я хочу просто вам, щоб ви знали, що ми підняли на комітеті всі ці висновки. Ми їх проаналізували і по одному вже почали з ними працювати. Тобто ми вже провели підкомітет з пані Оленою щодо висновків про НУШ. Там нецільове використання коштів, там величезна кількість порушень і так далі. Те саме стосується інклюзії, роботи закладів вищої освіти. До цього ми ще не дійшли, але зверніть, будь ласка, увагу, ці висновки, вони є на сайті Рахункової палати, і ми будемо ці питання піднімати. Тому що там мова йде про велику кількість порушень прав дітей. Будь ласка, зверніть на це вагу.

ШКАРЛЕТ С.М. Ми ж можемо звернутися в прокуратуру для представлення інтересів держави.

ГРИШИНА Ю.М. Ви можете підключати, і ми будемо підключати і правоохоронні органи, все що завгодно. Ми повинні навести порядок по цим висновкам Рахункової палати. Будь ласка, я вас дуже прошу, звернути на це увагу, тому що це ціла низка рішень про порушення.

Друге. Я дуже радію з того, що ви звернули увагу на проблему із забезпеченням Інтернетом, тому що всі вже сьогодні говорили про те, що з 1 вересня всіх-всіх дуже хвилює питання, чи буде дистанційна освіта в нас стовідсотково запроваджена з 1 вересня. Звичайно, всі ми розуміємо, що дистанційна освіта в чистому вигляді – це не освіта. Змішана форма, звичайно, може бути, але дистанційна – ні. І коли ми говоримо про запровадження змішаної форми освіти, звичайно, мова йде перш за все про Інтернет, тому що є певні заходи, які залежать тільки від бажання вчителів і місцевих органів влади, і центральних органів влади, а є рішення певні, які залежать від об'єктивної неможливості запроваджувати дистанційну освіту. І ось проблема з Інтернетом, я знаю, що ми в комітеті виділяли гроші (да, Сергій Віталійович?), то ми піднімали це питання. І зверніть, будь ласка на це увагу. В нас ще є час два місяці для того, щоб просто поставити на контроль і проконтролювати максимально те, що в межах вашої компетенції, щоб дійсно питання стояло на контролі як одне із пріоритетних. Далі. Хочу звернути вашу увагу - теж для інформування вас, - що ми проводили в комітеті комітетські слухання з приводу реформи деінституалізації, і ми комітетом говорили про те, що необхідно зупинити... У вас всі ці матеріали в міністерстві є, ви просто, будь ласка, попросіть, щоб вам їх надали. В нас все-таки достатньо... ми витратили велику кількість часу і зусиль для того, щоб їх провести, це достатньо велика проблема в сфері освіти. І ми виступаємо проти закриття спецшкіл для дітей з важкими формами нозології, поки не буде створена альтернатива для цих дітей. І у вас є ці документи, просто зверніть на це увагу. І ми сьогодні з депутатами, вже там більше 40 депутатів підписали звернення до вас, для того щоб нагадати вам про цю... активізувати, скажімо так, цю проблему, щоб вона у вас була на олівці, скажімо так. І останнє. Теж вам хочу сказати, що в мене є звернення таке, дуже... (як сказати «срочное» по-українськи?) термінове з приводу... до мене звернулися студенти з приводу того, що з 1 липня, з сьогоднішнього дня, деякі заклади вищої освіти примусово виселяють їх з гуртожитків, і теж це звернення вже сьогодні-завтра буде у вас на столі. Я вас прошу теж відреагувати прямо зараз, для того щоб забезпечити права студентів щодо виселення їх масово з гуртожитків, тому що це не передбачено діючим законодавством. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлія Миколаївна.

Пані Олена.

ЛИС О.Г. Дякую і Роману Павловичу, і Юлії Миколаївні.

Я не хочу вас доповнювати. Саме ці питання я теж піднімала. Я хотіла підняти і по Рахунковій палаті, і щодо альтернативної форми навчання дистанційного, як можливі. Тому, щоб не повторюватися, я хочу додати лише одне, щоб ви зауважили на те, що, як ви правильно зауважили, що в гірських районах не просто не забезпечені зв'язком Інтернет, а взагалі і мобільним зв'язком. І це порушує доступ до різних...

ШКАРЛЕТ С.М. А ще і інструментами зняття інформації. Вони теж певні кошти повинні вкладати, бо не всі... Якщо, наприклад, йде телеурок (вибачте, що я вас перебиваю), в родині три дитини, один телевізор, я спілкувався з батьками з гірських районів, вони не можуть однаково... Йде урок, телеурок один, другий, третій - і діти залишаються без освіти. Я цю проблему знаю, дякую, що ви...

ЛИС О.Г. Да, і щодо набуття... оцих рівних умов набуття освітніх послуг. Тому що, якщо немає взагалі провідникового Інтернету, а є лише мобільний Інтернет, і їм потрібно платити за це, ну, за умовами оператора великі кошти, то вони не можуть забезпечити одночасно для декількох дітей навчання і платити з мобільних кошти. Тому ми створюємо нерівні умови.

І ось, можливо, з мобільними операторами провести таку... ну, підкажіть, розмову, що не всі гірські райони покриваються, і не тільки гірські, покриваються...

ШКАРЛЕТ С.М. Рівнинні не покриваються, не те що гірські!

ЛИС О.Г. Так. Тому я хотіла лише тільки це зауважити до основного такого питання, яке я хотіла підняти, це по Рахунковій палаті і про цільове використання коштів «Нової української школи», і контролю, що зараз має бути, по використанню на наступний навчальний рік. Є багато викликів....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ольга.

ГРИШИНА Ю.М. Можна, я забула одне важливе питання, Сергій Віталійович?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вам можна.

ГРИШИНА Ю.М. Навчання іноземців. Дякую, пані Олена нагадала.

Навчання іноземців. У нас вже, знаєте, зараз, оце коли в березні... Це взагалі глобальна проблема, це ми будемо з вами окремо зустрічатися, говорити на цю тему, і вирішувати ці проблеми. Але зараз в березні було передбачено, коли тільки почалася пандемія, була встановлена заборона видавати закладам вищої освіти дозволи на навчання студентів, запрошення. Зверніть, будь ласка, на це увагу, потрібно... Я вже зустрічалася з міністром з Кулебою з приводу... закордонних справ, з приводу навчання іноземців. Тобто вони працюють по своєму блоку, для того щоб зараз посольства почали поступово...

ШКАРЛЕТ С.М. Це ж міграційна служба, так? Це ж міграційна видає посвідчення.

ГРИШИНА Ю.М. Ну, дивіться, там цілий комплекс. Ми зараз створюємо робочу групу, будемо працювати над змінами до законодавства. Але що стосується отаких принципових зараз, «горящих» питань, то вам потрібно те, що ваша сфера, ваше відання, подивіться про те, що потрібно внести зміни і надати можливість закладам вищої освіти все-таки почати давати їм запрошення. Кулеба пообіцяв нам, що він вирішить питання з тим, що посольства тих країн, в яких найбільша кількість іноземних студентів, вже все-таки почали в дистанційній формі видавати їм теж, ну, піднімати питання, розпочинати роботи по видачі віз. А міграційна служба тут, в принципі, ну, в них тут немає ніяких питань. Ну, просто зверніть на це, будь ласка, увагу.

ШКАРЛЕТ С.М. Вони ж дозвіл видають на заїзд, оформлюють. Я абсолютно згодний і абсолютно це підтримую, тому що Польща дозволила вже, наші вже там, всі кордони відкриті. Не будуть у нас ...

ГРИШИНА Ю.М. Да, тому що всі, ну, я знаю, що і інші країни вже активно і запрошення, і візи, весь цей процес іде, щоб ми тут не упустили. Тому що ви

знаєте, що в нас більше 85 тисяч іноземних студентів, і це, скажімо так, це дуже важливий напрям. Зверніть, будь ласка, теж на це увагу. Дякую.

_____. *(Не чути)*

_____. Державну програму треба писати. Треба комплексну державну програму...

_____. *(Не чути)*

ШКАРЛЕТ С.М. ...і підтримую цей процес, тому що як колишній керівник я теж займався тим, що перш за все гуртожитки обладнував, там, де найбільші застороги стосовно... там, де люди живуть, там, де діти живуть. Це велика проблема, кошти ніколи на це не виділялися.

_____. *(Не чути)*

ШКАРЛЕТ С.М. Ну, освітня субвенція... Мінімум вона вся роздана і... Я думаю, що будемо працювати над державною програмою. Безпека – це саме головне сьогодні. Після одеської події – це ж теж нам перший дзвіночок, але воно може бути зовсім розкручене. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Ну, до речі, я одне питання хотів. Оскільки згадали одеську подію, то звертаю увагу на важливість адекватного супроводження процесу передавання майна закладів професійної та професійно-технічної освіти на баланс обласних та міських, якщо це обласний центр, адміністрацій. Там велика біда, і, з моєї думки, величезний відсоток того, що відбулося в Одесі, це оскільки «у семи нянек...» і так далі.

Моє питання досить прогнозоване, оскільки я його ставив на попередньому засіданні комітету, коли ми зустрічалися. Ви коли зараз звітували, ну, фактично про ті дії, які робило Міністерство освіти і науки в 2019 році, було зрозуміло, що ви більшу частину їх схвалюєте. Відповідно, ну, тоді запитання: якщо буде продовжено цей рух і оскільки сьогодні було проголосовано на Кабміні звільнення ваших заступників чотирьох, чи з'явилася у вас команда, оскільки вже заступників немає? Хто ці люди? Бо величезна кількість членів комітету тут

підтримують той вектор, по якому рухалася наша освіта, ну, зрозуміло, що з певними там... в кожного своя думка по окремих питаннях. Тому все ж таке це питання, ну, яке бентежить не тільки нас, а і взагалі всю освітню спільноту.

Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. Сергій Валерійович, коли з'явиться повний перелік осіб, перед тим, як вони будуть призначатися і подаватися, вони обов'язково прийдуть на комітет, я вам це гарантую. Сьогодні озвучити прізвища, які не пройшли перевірки певні, для того щоб хоча б розуміти: він може претендувати і попадати, можливо, там якісь є певні особливості попереднього життя, - висвітлити сьогодні одного, другого, третього, вважаю некоректним.

Я вам обіцяю, що всі визначені заступники, кожен за своїм напрямом прийде на комітет, і ви з кожним поспілкуєтесь. Я кожного представляю, розкажу, як я бачу його діяльність, по якому напрямку, і що він буде закривати, на що я розраховую. Ви кожному можете задати свої запитання. Якщо вас влаштовує така відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Пані Оля.

КОВАЛЬ О.В. *(Не чути)* ...я почула, що все-таки пріоритетом для міністерства буде створення єдиної ланки професійної освіти.

ШКАРЛЕТ С.М. Ну, не тільки, одним з пріоритетів.

КОВАЛЬ О.В. Одним з пріоритетів. Ну, тобто робота в цьому напрямку продовжується. В продовження питання пана Сергія. Враховуючи, що це є одним, як ви сказали, з напрямків, чи буде збережена посада профільного заступника міністра по професійній освіті?

ШКАРЛЕТ С.М. Звичайно, буде збережена. На сьогодні жодне скорочення структурних елементів поки не передбачається. Це на сьогодні, враховуючи ті 781 заклад професійної освіти, в яких 137 тисяч працівників науково-педагогічних працює, ну, це досить велика мережа, щоб просто її викинути, враховуючи не відповідність законодавства, враховуючи застарілу базу, враховуючи відсутність компетентнісних підходів, те, що треба робити і новий закон, і все інше, це ланка

одна з... Я її визначив, сучасна професійна освіта, як одне з основних завдань в нашому оперативному плані.

КОВАЛЬ О.В. Ви сьогодні тішите мій слух. Чесно хочу сказати.

І наступне питаннячко у мене, невелике. До нас, і до кожного з нас неодноразово зверталися представники закладів вищої освіти, і загалом освітянська спільнота, щодо акредитації освітніх програм. На слуху зараз у кожного освітянина, що ця процедура акредитації кожної програми є фінансовим навантаженням...

ШКАРЛЕТ С.М. Мінімум 64 тисячі.

КОВАЛЬ О.В. Ну, 50-70 тисяч, коливається, плюс-мінус за даними...

ШКАРЛЕТ С.М. Мінімум 64 тисячі. Причому...

КОВАЛЬ О.В. Цих програм, ми знаємо, що закладів освіти безліч, і це значне фінансове навантаження на заклад освіти відповідний.

ШКАРЛЕТ С.М. Жодний заклад освіти таке фінансове навантаження взагалі не очікував і не розраховував.

КОВАЛЬ О.В. Так. І в жодному кошторисі це не закладалося.

ШКАРЛЕТ С.М. Ну, спецфонду, тільки спецфонду закладалося. За рахунок потім перерозподілу цих коштів знімали з ремонтів, знімали, умовно кажучи, з певного обладнання, але перенаправляли на акредитацію. Тому що це є інструментом подальшої діяльності вузу, і, саме головне, забезпеченням дипломом випускника університету.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я просто переб'ю.

КОВАЛЬ О.В. З вашого дозволу, можна завершити?

КИРИЛЕНКО І.Г. Держава виконує функції і бере за це гроші. Слухайте, ну, тут з ума можна зійти!

ШКАРЛЕТ С.М. Іван Григорович, ви мене як ректора питаєте чи як міністра...

КИРИЛЕНКО І.Г. Держава виконує функції і бере за це гроші! Я просто підтримую це запитання. Негайно це прибрати!

КОВАЛЬ О.В. З вашого дозволу, якщо дозволите завершити?

Наша пропозиція - підняти це питання на засіданні Кабінету Міністрів.

ШКАРЛЕТ С.М. Я підтримую вас.

КОВАЛЬ О.В. І звернути увагу. Тому що до кожного з нас надходили звернення. І перекладати фінансове навантаження на студентів, які навчаються за контрактом, ми знаємо, що це буде просто протизаконно.

ШКАРЛЕТ С.М. Я вас підтримую.

КОВАЛЬ О.В. Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. Тому що це, дійсно, дуже важливе питання, дуже актуальне. На сьогодні, мені здається, якщо я не помиляюсь, 300 програм відтерміновані. Їм надано 16 мільйонів гривень... 13 мільйонів гривень за них взято. Але надано лише умовно акредитацію на один рік. Один рік - це ніщо. Ну, невже у нас всі програми такі от... Ви мене вибачте, я от як ректор університету, нікому сьогодні в університеті не вигідно тримати освітню програму, яка не є якісною. В нас в формульному розрахунку закладено процедуру працевлаштування. Якщо не буде... Причому це дуже вагомий коефіцієнт. Якщо ми не будемо боротися за якість, не шляхом національної агенції, а університет повинен боротись за якість, гарант освітньої програми забезпечувати якість. Тут спільна відповідальність і спільний розвиток. Не контроль.

КОВАЛЬ О.В. Я зрозуміла. Просто звертаю вашу увагу на це питання, воно давно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Чи є ще в когось коментарі або запитання?

Тоді в мене є побажання, декілька. І я би хотів, щоб ви на посту т.в.о. міністра звернули на це серйозну увагу. Їх буде декілька насправді. Вони будуть зовсім різні. Вони не структуровані. Це те, що ми зараз обговорювали, і те, що зараз є больовими точками.

По-перше, звіт Рахункової палати. Я вас дуже прошу дуже уважно передивитися всі ті 8, чи все ж таки 11 звітів, які були за останні 2-3 роки. Вони показують не чиюсь конкретну вину, вони показують неефективність використання шалених обсягів грошей, які ми кожного року щонайменше перед прийняттям бюджету вибиваємо для освіти і науки у бюджетному комітеті. Ми і спільно з міністерством, звісно, і кожен член цього комітету нашого проводить певний час в бюджетному комітеті, і вмовляє, переконує, погрожує, що тільки не робить, для того щоби збільшити видатки на освіту і науку. І нам з дуже великими боями даються оці мільйони і подекуди мільярди на програми, на які ми дуже розраховуємо, що вони справді зроблять освітнє середовище кращим для дітей, що вони зроблять наші школи кращими, що, нарешті, вони отримають автобуси, Інтернет, і навіть, вибачте, туалети в школах всередині, щоб ви розуміли, досі це питання не закрито...

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю, що ви це знаєте. І якраз про це я окремо скажу. Але в даному випадку, будь ласка, подивіться на це. Бо ці речі можна виправляти. Можна виправляти положенням про використання коштів. Це можна робити через Кабінет Міністрів. І це дуже потрібно зробити.

Друге, що я у вас прошу, дуже просив би зробити, - це аудит. Аудит використання тих коштів, які йдуть в межах МОН, які ідуть через інститути, які підпорядковані МОН. Наприклад, Інститут модернізації змісту освіти. Витрати на підручники. Я був би дуже вдячний, якби ви провели аудит закупівлі підручників і замовлення цих підручників за останні декілька років. Та і все інше, де можна провести аудит використання ресурсів. Бо насправді ми ж розуміємо, що зараз нам пандемія бюджету не додасть і ресурсів не додасть. І жити ми будемо в умовах, окрім інших обмежень, ще і в умовах обмежених ресурсів. Але при цьому скорочувати систему масштабно ми не зможемо, вочевидь. Ну, подекуди це

можливі шляхи є оптимізації, але це не буде скорочення системне, от просто статистично, там на 10 чи 20 відсотків, а жити ми будемо в обмеженому бюджеті. Тому результати аудиту дуже сильно допоможуть нам зрозуміти, і нам, і вам допоможуть зрозуміти, де є не дуже ефективне використання коштів. Справа не в тому, щоб за це був хтось покараний. Справа в тому, щоб зробити цю систему ефективнішою.

Щодо окремих програм, наприклад, на Інтернет і на... От я не буду про це... Буду завжди про це говорити, допоки це не закінчиться. От туалети всередині шкіл. Це та біда, яка, ну, вже в XXI сторіччі це вже взагалі соромно про це говорити. Але цього року держава виділила останню субвенцію, яку повинно вистачити всім областям, в яких ще це явище є. І всі ці гроші вже пішли зі співфінансуванням, ну, до губернаторів. Так само, як, в принципі, і гроші на Інтернет. Вже третій рік, здається, виділяються гроші на те, щоб провайдери місцеві могли підвести фізично Інтернет через оптоволокно до шкіл. Я розумію, що, напевно, не в усіх районах, особливо там в горах це справді важко зробити. Але на це гроші виділяються. Я вас дуже прошу: прокомунікуйте з губернаторами і співпрацюйте з ними активніше. Бо губернаторам ми виділяємо гроші з державного бюджету субвенціями на обласні бюджети, а вони якимось чином не завжди доходять туди, куди треба доходити. І ми хочемо... Ми готові виділяти і більше, якщо це буде можливо, але хочеться це питання вже нарешті закрити. То я вас дуже прошу: співпрацюйте активніше з обласними адміністраціями і з губернаторами.

Ще декілька моментів, які би я просив би, щоб ви звернули на це увагу. І це дуже важливо. Ми два тижні тому на одному з засідань комітетів обговорювали декілька законопроектів, і дійшли висновку єдиного, і прийшли до єдиного можливого рішення спільно з міністерством, і дали доручення Міністерству освіти і науки: до 15 липня спільно з Міністерством фінансів запропонувати комітету нову концепцію заробітних плат всіх працівників освіти. Це дуже важливе і чутливе питання, тому що ви знаєте, що у нас по-різному нараховуються і по-різному виплачуються, різними суб'єктами виплачуються заробітні плати, наприклад, в дошкільній освіті, в середній освіті, професійно-технічній освіті. Дещо іде з місцевого бюджету, дещо йде субвенцією з

державного, дещо йде з обласних бюджетів. Деся є співфінансування: хтось виплачує оклад, хтось виплачує надбавки. В університетах це вже майже автономна історія університетська, ну, частково. Але питання в тому, що нам потрібно мати єдину концепцію нарахування заробітних плат взагалі, для того щоб нам їх була можливість підвищувати. Ми б були дуже вдячні, якби ви до 15 липня виконали рекомендацію комітету, і спільно з Міністерством фінансів, щоб ми могли 15 липня на засіданні комітету обговорити цю нову концепцію разом з вами. Ми готові включатися туди і допомагати як комітет, це очевидно.

Ще один момент: 1 вересня. Про те, що вже говорили. Ми ж насправді не знаємо, що у нас відбудеться 1 вересня. Ніхто не знає, що буде з епідемією. Але розраховувати і готуватися ми мусимо не тільки до найкращих сценаріїв. Якщо є ймовірність - а про це вже говорив і Данілов на Раді національної безпеки і оборони, про це вже говоримо і розуміємо ми всі, - що 1 вересня, можливо, існує ймовірність, що ми не зможемо пустити дітей в школи, чисто з точки зору безпеки життя дітей, безпеки життя і здоров'я, то нам потрібно мати резервний варіант, план «Б», на який ми можемо розраховувати.

Я хочу звернути увагу на декілька речей. Перша - це Національна освітня електронна платформа. Да, це та історія, про яку ви правильно згадали. На неї було витрачено близько 48 мільйонів. Вона була під арештом, ця платформа. Ми її бачили. Ми з попереднім складом міністерства попрацювали над цим питанням, зустрічалися з Міністерством внутрішніх справ. Вони зняли арешт і дали право використання, Міністерству освіти і науки дали право використання цієї електронної платформи.

Вона, в принципі, готова до запуску фізично, є сервери, на яких це все знаходиться. Міністерство цифрової трансформації, також після довгих розмов з ними, дало свою згоду на використання, хоча вони були не сильно задоволені, звісно, цією платформою. Я вам скажу відверто, і ми не сильно задоволені цією платформою. Але на даному етапі на 1 вересня, враховуючи те, що в нас залишилося рівно два місяці, це може бути єдиним варіантом єдиної платформи, на якій ми зможемо, ви зможете, ми всі зможемо розмістити ті матеріали, електронні і інформаційні, які в нас є, які вже напрацьовані і міністерством, і іншими стейкхолдерами.

Тому в даному випадку я би вас дуже просив би до 1 вересня, як, власне, це і було в планах міністерства на 2020 рік, скоригованих, запустити цю електронну освітню платформу і, найголовніше, приступити до подальшого наповнення контенту.

Так, в березні ми всі стикнулися, ну, просто з тим, що на нашу голову впало. Карантин – це було неочікувано, школи закрилися в один день, і ми розуміли, що це велика проблема в доступі до освіти дітей. Ми зробили все можливе, що можна було тоді зробити: і Міністерство освіти і науки, і ми, і Офіс Президента – і запустили все ж таки проект всеукраїнської онлайн-школи, і почали знімати контент. І в нас була домовленість, що ми продовжимо знімати контент. Більше того, ми навіть заклали, під час секвестру ми навіть заклали (я не пам'ятаю, чесно, 20-21... 22?) близько 21 мільйона гривень в бюджеті міністерства саме на контент. І це те, що може врятувати нас, якщо в нас далі буде погіршуватися ситуація. Тому я вас дуже прошу увагу приділити контенту. Бо якщо в нас 1 вересня все ж таки буде все погано, то нам потрібно буде запускати, я думаю, цю систему ще раз.

Щодо комп'ютерної техніки і забезпечення електронними ресурсами. Ви абсолютно праві, що є регіони, є школи, є родини, в яких є потреба в цих... і в комп'ютерній техніці, і в електронних ресурсах. Ви говорите про те, що їх би непогано було б закупити. Це правда. Але питання ось в чому. У нас на 2020 рік немає цих коштів, немає таких бюджетних програм. Якщо ви зможете, я вас прошу звернути на це увагу і поговорити з Кабінетом Міністрів, щодо використання ковідівського фонду на ці речі, бо це один із способів, скажімо так, або один із шляхів, подолання тих наслідків, які ідуть за COVID. Це якраз і є одним з напрямів використання коштів цього фонду.

Наступне. Я дуже сподіваюся, що формула розподілу державних коштів між університетами продовжить своє існування. Я дуже сподіваюся, що ви цього року, міністерство додасть туди моніторинг працевлаштування випускників. Так, я погоджуюсь, що...

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та ні, здається, вже з 2020 року планувалося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо є така можливість, я би спробував запустити її раніше для внутрішнього моніторингу. А якщо потрібно підкоригувати... Але я думаю, що це доповнить просто формулу остаточно, для того щоб ми мали повноцінну картину по університетах по якості підготовки. Бо без моніторингового працевлаштування випускників це трішки необ'єктивно, скажімо так. Я розумію, що вона буде постійно вдосконалюватись, але менше з тим. Питання іноземних студентів вже піднімалося. І пані Юлія опікується цим питанням. Але, окрім самого дозволу цього року і залучення іноземних студентів, що для цієї системи освіти надзвичайно важливо, я просив би зайнятися питанням якраз електронних запрошень їх сюди, системою електронних запрошень. Тому що найбільші проблеми в іноземних студентів якраз виникають на перших етапах, коли вони отримують запрошення, коли проводяться з ними співбесіди в посольствах. Там залучені не тільки Міністерство закордонних справ і Державна міграційна служба, там дуже багато стейкхолдерів. Туди залучена і Служба безпеки України, і працівники посольств. І наша задача - зробити так, щоби сюди приїхало максимально, якомога більше іноземних студентів, бо це є гроші не тільки для системи освіти, які йдуть в спецфонди університетів, це гроші для місцевих громад, в яких п'ять років живуть потім студенти і витрачають ці кошти. Це дуже важливо для іміджу України. Це наш експортний потенціал. І чомусь ми не дуже уважно завжди до нього ставилися, бо не розглядали це як експорт освітніх послуг. А це саме так і треба розглядати. І от тоді, якщо ми зможемо це зробити, у нас просто піде зміцнення і популяризація нашої системи освіти в світі.

І останнє. Передостаннє. Оптимізація мережі закладів вищої освіти. Я знаю, що ми всі розуміємо, що це, вочевидь, потрібно. Ми всі розуміємо, що є різні шляхи до цього. Але чому я про це згадав? Не для того, щоб ми зараз зайнялися з вами протягом двох наступних тижнів оптимізацією мережі, ні. Ви заговорили про університетські гуртожитки і про можливу окрему державну програму. Цілком підтримую, що є необхідність оновлення системи або фонду гуртожитків. Я хочу звернути вашу увагу і дуже бути обережним, бо якщо ми хочемо, щоби наша система вищої освіти стала компактнішою, але набагато якіснішою, отут питання, щоб ми не попали в ситуацію, коли ми не там побудували гуртожиток.

Тобто я би дуже уважно просив би віднестися до мережі гуртожитків в принципі, враховуючи їх потребу, враховуючи потенціал розвитку і враховуючи всі інші фактори. Ну і останнє, і найважливіше, напевно. Вже час бюджетувати 2021 рік. Вже час бюджетувати 2021 рік, тому що нам залишилося буквально два місяці. І через два місяці, от півтора місяці Верховна Рада буде на канікулах. А потім, в вересні, ми отримаємо бюджет і почнемо з ним працювати. І будуть дуже серйозні баталії. Іван Григорович може нам розповісти це за всі останні сім сезонів Верховної Ради, напевно, може розповісти, як це бувало. Але ми вже пережили одне бюджетування в вересні і потім секвестр бюджету в березні. І ми розуміємо, наскільки це важко. І якщо зараз буде політична воля і воля Кабінету Міністрів для того, щоби визнати знову, ще раз освіту і науку важливими для розвитку держави, саме зараз час бюджетувати.

Дякую, Сергію Миколайовичу. Дякую, шановні колеги, за те, що взяли участь в обговоренні. Є пропозиція по рішенню комітету, є пропозиція наступна.

Інформацію про план роботи Міністерства освіти і науки України на II півріччя 20-року взяти до відома. Я би додав би маленький пункт: доопрацювати її з врахуванням аудиту виконання за I півріччя, яке ви анонсували, що ви розробите, із урахуванням пропозицій комітету, які зараз прозвучали по... от в обговоренні. І наступним пунктом: Комітету Верховної Ради України з питань освіти і науки в межах здійснення парламентського контролю здійснювати моніторинг плану роботи міністерства, моніторинг виконання плану роботи Міністерства освіти і науки на II півріччя та заслухати звіт Міністерства освіти і науки за його виконання в січні 2021 року. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету. Немає заперечень, колеги?

ГРИШИНА Ю.М. ... тобто ми всі ці туди допишемо, всі ці наші питання, пропозиції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рекомендаціями комітету, як завжди. Так?

Тоді прошу проголосувати. Хто – за? Дякую. Одноголосно.

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. До цього пункту?

_____. (Не чути) (Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую. Рішення прийнято. Олександра Лукашева ми завжди підтримуємо. В нас є останній пункт, десятий, «Різне». Якщо членам комітету є, що додати до «Різного»... Пані Оля? Пані Наталя.

ППА Н.Р. Насправді коротке питання. Через те, що в порядку денному розісланому... Одним словом, за 3153 зарахуйте мій голос теж як... я за те, щоб відхилити, тобто підтримала рішення комітету.

ГРИШИНА Ю.М. Сергей Витальевич, очень важный вопрос в «Різному»: когда мы санаторные школы голосуем на этой неделе? Пожалуйста...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так це ж ваш законопроект!

ГРИШИНА Ю.М. Это ж наш законопроект. Это не наш законопроект, а...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думав, що ви вже домовилися з керівництвом Верховної Ради, коли ми розглядаємо ваш законопроект.

ГРИШИНА Ю.М. Так це ж наш законопроект!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, наш законопроект про санаторні школи.
(Загальна дискусія) Юлія Миколаївна, ви недопрацьовуєте.

ГРИШИНА Ю.М. Я роблю все, що можу, але тут прошу теж вашої допомоги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не переймайтеся, ви автор законопроекту, ми ж знаємо, що ваш одразу за президентським, піде одразу за президентським.

ГРИШИНА Ю.М. Супер! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную Юлії Миколаївні частіше подавати законопроекти, то частіше вона буде обходити весь зал і більше...

ГРИШИНА Ю.М. Я повністю погоджуюся, я активно працюю в цьому напрямі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги. Ми вичерпали порядок денний. Всім гарного дня! До наступної зустрічі.